

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Unsko-sanski kanton
Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta

PREDMET: VIJEĆNIČKA INICIJATIVA

Poštovani,

Na osnovu člana 7. Poslovnika Općinskog vijeća Općine Velika Kladuša kojim se propisuje pravo vijećnika da podnosi inicijative, koje se odnose na rad Općinskog načelnika i službi za upravu u izvršavanju zakona, drugih propisa i općih akata Općinskog vijeća, kao i na rad institucija koje imaju javna ovlaštenja, Ministarstvu obrazovanja, nauke, kulture i sporta Unsko-sanskog kantona upućujemo vijećničku inicijativu za **izradu studije/elaborata opravdanosti uvođenja univerzalnog školskog obroka u osnovnim školama na području Unsko-sanskog kantona.**

O B R A Z L O Ž E N J E:

Projekat subvencioniranja ishrane studenata fakulteta Univerziteta u Bihaću pozitivan je primjer kako se mogu napraviti značajni iskoraci u poboljšanju studentskog standarda u našem kantonu. Nadamo se da će se u narednom periodu nastaviti sa hrabrim koracima i kada je u pitanju osnovno i srednje obrazovanje. Jedan od problema u toj oblasti, koji može imati dalekosežne posljedice po zdravlje djece, jeste stvaranje loših prehrambenih navika, a rješenje tog problema, pored same edukacije, može biti i u praktičnoj uspostavi univerzalnog školskog obroka u osnovnim školama.

Neuravnotežena prehrana djece, zasnovana na brznoj hrani, grickalicama, slatkišima i gaziranim pićima, povećava rizik od pretilosti, dijabetesa tipa 2, povišenog krvnog pritiska, masne jetre, karijesa, hormonalnih poremećaja i slabijeg imuniteta. Takva ishrana često dovodi i do nedostatka vitamina, minerala i proteina, što može usporiti rast i razvoj djece. Česti unos velikih količina šećera izaziva nagle padove energije, slabiju koncentraciju, razdražljivost i lošije rezultate u školi. Loše prehrambene navike stečene u djetinjstvu često ostaju prisutne i u odrasloj dobi, čime se dugoročno povećava opterećenje zdravstvenog sistema.

Iz tih razloga opravdano je pokrenuti izradu studije o uvođenju univerzalnog školskog obroka u osnovnim školama Unsko-sanskog kantona. Redovan i nutritivno uravnotežen obrok u školi doprinio bi zdravlju djece, boljoj koncentraciji i uspješnijem praćenju nastave. Univerzalni model osigurao bi jednak tretman svih učenika i smanjio socijalne razlike među djecom. Program bi istovremeno rasteretio kućne budžete roditelja i predstavljao konkretnu podršku porodicama. Korištenjem domaćih namirnica otvorio bi se prostor za jačanje lokalne poljoprivrede i privrede. Studija bi trebala utvrditi stvarne troškove, infrastrukturne kapacitete škola, modele pripreme i distribucije hrane te moguće izvore finansiranja. Preliminarna procjena, na osnovu broja učenika osnovnih škola u USK, pokazuje da bi uvođenje ovog programa koštalo između 10 i 20 miliona KM godišnje. Na osnovu stručnog elaborata institucije bi mogle donijeti odgovornu i finansijski održivu odluku o uvođenju školskog obroka u USK u više faza, npr. za početak samo za djecu od 1. do 5. razreda osnovne škole.

Također iniciramo da razmotrite donošenje Pravilnika o ishrani u osnovnim i srednjim školama, kakav postoji u Kantonu Sarajevo, a kojim je, između ostalog, propisano da „u prostorijama osnovnih i srednjih škola ne smiju biti postavljeni prodajni automati za distribuciju visokoenergetske hrane i pića (snek proizvodi, slatkiši, energetska pića, gazirana pića i sokovi) niti navedeni proizvodi smiju biti predmet prodaje učeniku na bilo koji drugi način.“ Ukoliko se želi izbjeći zabrana, Pravilnikom se mogu propisati nutritivne vrijednosti koje proizvodi iz prodajnih automata moraju zadovoljavati da bi isti mogli biti postavljeni u školskim objektima.

S poštovanjem
Klub vijećnika Naše stranke

Velika Kladuša, 30.04.2026.